

Lopend onderzoek

Persoonsgericht onderzoek naar relatie darmmicrobioom en chronische klachten

Kathelijne Dik, Anje te Velde

Wat voor de ene patiënt wel werkt, werkt voor de andere patiënt niet, dat merken we vaak in de spreekkamer. Dit punt blijft vaak onderbelicht in klassieke RCT's waarbij onderzoekers naar de gemiddelde effecten kijken en niet naar de variatie tussen patiënten. In een nieuw Amsterdams onderzoek gebeurt dat wel. De onderzoekers bekijken de invloed van de individuele darmflora op darmklachten en vermoeidheid bij patiënten met een chronische ziekte.

De combinatie van een chronische ziekte (zoals diabetes, reuma en kanker) met darmklachten en vermoeidheid komt regelmatig voor in de huisartsenpraktijk.¹⁻⁴ Daarvoor is nog geen effectieve behandeling, de huisarts kan alleen voorlichting geven. Er is weinig onderzoek gedaan naar een individuele aanpak voor deze patiënten. In 2019 is een project gestart waarin deze patiënten zelf hun belangrijkste uitkomstmaten formuleren, en deze gedurende het onderzoek bijhouden met behulp van een app. De uitkomstmaten zijn persoonlijk en op de patiënt afgestemd, in tegenstelling tot de klassieke onderzoeken waarin voor iedereen dezelfde uitkomstmaten worden gehanteerd.^{5,6} Ook de interventie wordt samen met de patiënt op maat gemaakt op grond van de klachten en uitslagen van aanvullend onderzoek, zoals de analyse van het darmmicrobioom.⁷ Voor een toenemend aantal chronische ziekten is bekend dat deze een relatie heeft met de samenstelling van de darmflora.⁸ In dit onderzoek kijken 500 patiënten of hun klachten samenhangen met afwijkingen in het darmmicrobioom en of behandeling hiervan met supplementen en probiotica die bij

hun eigen darmmicrobioom passen, effect hebben. Patiënten melden zich aan via de website en vullen online een aantal screeningsvragen in, waarna de eigen huisarts nagaat of de patiënt in aanmerking komt voor deelname aan het onderzoek. Deze nieuwe methode van onderzoek is uniek, omdat de individuele behandeldoelen van de patiënt vooropstaan en de individuele uitkomsten worden benut voor onderzoek op groepsniveau.^{9,10} De eerste resultaten worden in de loop van 2020 verwacht. ■

LITERATUUR

1. Wang A, Ling Z, Yang Z, Kiela PR, Wang T, Wang C, et al. Gut microbial dysbiosis may predict diarrhea and fatigue in patients undergoing pelvic cancer radiotherapy: a pilot study. *PLoS One* 2015;10(5):e0126312.
2. Jensen O, Bernklev T, Jelsness-Jorgensen LP. Fatigue in type 1 diabetes. A systematic review of observational studies. *Diabetes Res Clin Pract* 2017;123:63-74.
3. Katz P. Fatigue in rheumatoid arthritis. *Curr Rheumatol Rep* 2017;19:25.
4. Bischoff SC, Barbara G, Buurman W, Ockhuizen T, Schulzke JD, Serino M, et al. Intestinal permeability - a new target for disease prevention and therapy. *BMC Gastroenterol* 2014;14:189.
5. Kent DM, Hayward RA. Limitations of applying summary results of clinical trials to individual patients: the need for risk stratification. *JAMA* 2007;298:1209-12.
6. Rothwell PM. Can overall results of clinical trials be applied to all patients? *Lancet* 1995;345:1616-9.
7. Cénit MC, Matzaraki V, Tigchelaar EF, Zhernakova A. Rapidly expanding knowledge on the role of the gut microbiome in health and disease. *Biochim Biophys Acta* 2014;1842:1981-92.
8. Scriver R, Vasile M, Bartosiewicz I, Valesini G. Inflammation as "common soil" of the multifactorial diseases. *Autoimmun Rev* 2011;10:369-74.
9. Berntsen GK, Gammon D, Steinsbekk A, Salamonsen A, Foss N, Ruland C, et al. How do we deal with multiple goals for care within an individual patient trajectory? A document content analysis of health service research papers on goals for care. *BMJ Open* 2015;5:e009403.
10. Wicks P. Patient, study thyself. *BMC Medicine* 2018;16:217-9.

Lees ook de andere artikelen over dit onderwerp:

'Probiotica tegen diarree bij antibiotica' van Gea Holtman en Jozanneke van Summeren. *Huisarts Wet* 2019;62:DOI:10.1007/s12445-018-0279-9.

'Probiotica tegen diarree bij chemo- of radiotherapie' van Mirrian Hilbink. *Huisarts Wet* 2019;62:DOI:10.1007/s12445-019-0028-8.

'Gids over probiotica bij antibioticagebruik' van Mirrian Hilbink. *Huisarts Wet* 2019;62:[nieuwsbericht].

Dik K, Te Velde AA. Persoonsgericht onderzoek naar relatie darmmicrobioom en chronische klachten. *Huisarts Wet* 2019;62:DOI:10.1007/s12445-0029-7. Tytgat Instituut voor Lever en Darm Onderzoek, 'Mijn eigen onderzoek', Amsterdam UMC locatie AMC: K. Dik, huisarts en onderzoeker, k.dik@amc.nl; dr. A.A. te Velde, hoofdonderzoeker. www.mdog.nl. Mogelijke belangenverstrengeling: niets aangegeven.